

Dosarul nr. 3ra-274/2022
2-19037665-01-3ra-10032022

Prima instanță: Judecătoria Drochia, sediul Central (jud: I. Rusu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud: D. Corolevschi, D. Stănilă, A. Ciobanu)

Î N C H E I E R E

20 aprilie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Dumitru Mardari
Aliona Miron
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului depus de Iurie Grecu,
în cauza de contencios administrativ, inițiată la cererea de chemare în judecată depusă de Iurie Grecu împotriva Consilierului local în Consiliul local Ciuciulea - Nicolae Lefter și Primăriei satului Ciuciulea, raionul Glodeni cu privire la recunoașterea dreptului pretins vătămat la furnizarea informației și repararea prejudiciului moral,
împotriva deciziei din 27 decembrie 2021 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost casată integral hotărârea din 12 decembrie 2019 a Judecătoriei Drochia, sediul Central și emisă o nouă decizie,

c o n s t a ț ă :

La 19 aprilie 2019, Iurie Grecu a depus cerere de chemare în judecată în procedura contenciosului administrativ împotriva Consilierului local în Consiliul local Ciuciulea - Nicolae Lefter și Primăriei satului Ciuciulea, raionul Glodeni cu privire la recunoașterea dreptului pretins vătămat la furnizarea informației și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii a indicat că la 27 mai 2019 a depus cererea cu nr. 50 în adresa consilierului local al satului Ciuciulea Nicolae Lefter, prin care a solicitat informațiile de interes public, și anume, declarația de avere și a intereselor personale.

În contextul dat, a menționat că răspuns la cererea înaintată nu a primit. Iar, în astfel de circumstanțe consideră că consilierul local al satului Ciuciulea - Nicolae Lefter, dar și Primăria satului Ciuciulea, raionul Glodeni nu și-au onorat obligațiunile care le revin conform competenței, fapt ce poate fi catalogat ca sfidare a legislației și a drepturilor sale ca cetățean al Republicii Moldova.

Reclamantul a solicitat constatarea recunoașterii dreptului pretins vătămat, și anume, dreptul la informație, obligarea părților la repararea în mod solidar a prejudiciului moral cauzat în mărime de 9 000 de lei.

Prin hotărârea din 12 decembrie 2019 a Judecătoria Drochia, sediul Central, a fost admisă parțial acțiunea depusă de Iurie Grecu. A fost obligat solicitatul de informație Primăria satului Ciuciulea, raionul Glodeni să redreseze în termen de 5 zile lucrătoare

cererea de furnizare a informației solicitate de Iurie Grecu, prin petiția din 27 mai 2019 nr. 50, în adresa deținătorului de informație solicitate Autorității Naționale de Integritate. În rest cerințele au fost respinse ca neîntemeiate.

La 26 decembrie 2019 în termenul prevăzut de art. 232 alin. (1) din Codul administrativ, Iurie Grecu a depus apel împotriva hotărârii din 12 decembrie 2019 a Judecătorei Drochia, sediul Central, iar la 11 februarie 2020 cu respectarea termenului prevăzut de art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, Iurie Grecu a prezentat motivarea apelului.

Prin decizia din 27 octombrie 2020 a Curții de Apel Bălți, a fost casată integral hotărârea din 12 decembrie 2019 a Judecătorei Drochia, sediul Central și a fost emisă o nouă decizie prin care acțiunea a fost declarată inadmisibilă.

Prin decizia din 21 aprilie 2021 a Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul depus de Iurie Grecu. A fost casată integral decizia din 27 octombrie 2020 a Curții de Apel Bălți cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Bălți, în alt complet de judecată.

Prin decizia din 25 mai 2021 a Curții de Apel Bălți, a fost casată integral hotărârea din 12 decembrie 2019 a Judecătorei Drochia, sediul Central și emisă o nouă decizie prin care a fost respinsă cererea de chemare în judecată depusă de Iurie Grecu împotriva Consilierul local în Consiliul local Ciuciulea - Nicolae Lefter și Primăria sat. Ciuciulea, raionul Glodeni privind recunoașterea dreptului pretins vătămat la furnizarea informației, ca neîntemeiată.

A fost constatată nesoluționarea în termen de către Consilierul local în Consiliul local Ciuciulea - Nicolae Lefter și Primăria sat. Ciuciulea, raionul Glodeni a cererii lui Iurie Grecu din 27 mai 2019 cu nr. 50.

A fost declarată inadmisibilă cererea de chemare în judecată formulată de Iurie Grecu către Consilierul local în Consiliul local Ciuciulea - Nicolae Lefter și Primăria sat. Ciuciulea, raionul Glodeni privind repararea în mod solidar a prejudiciului moral.

La 24 iunie 2021, Iurie Grecu a depus cerere de recurs, inclusiv motivarea recursului împotriva deciziei din 25 mai 2021 a Curții de Apel Bălți, a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi decizii privind constatarea recunoașterii dreptului vătămat garantat-accesul la informație potrivit art. 34 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova și repararea din contul intimațiilor a prejudiciului moral în mărime de 9 000 de lei.

Prin decizia din 4 august 2021 a Curții Supreme de Justiție a fost admis recursul depus de Iurie Grecu. A fost casată integral decizia din 25 mai 2021 a Curții de Apel Bălți, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Grecu Iurie împotriva Consilierului local în Consiliul local Ciuciulea - Nicolae Lefter și Primăriei satului Ciuciulea, raionul Glodeni cu privire la recunoașterea dreptului pretins vătămat la furnizarea informației și repararea prejudiciului moral, cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Bălți, în alt complet de judecată.

Prin decizia din 27 decembrie 2021 a Curții de Apel Bălți, a fost casată hotărârea din 12 decembrie 2019 a Judecătorei Drochia, sediul Central și s-a emis o decizie nouă prin care, a fost declarată inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ înaintată de Iurie Grecu împotriva consilierului local din cadrul Consiliului local Ciuciulea - Nicolae Lefter

privind recunoașterea dreptului pretins vătămat la furnizarea informației și repararea prejudiciului moral. S-a admis acțiunea în contencios administrativ depusă de Iurie Grecu împotriva Primăriei satului Ciuciulea, raionul Glodeni privind recunoașterea dreptului pretins vătămat la furnizarea informației și repararea prejudiciului moral. A fost constatată îngrădirea accesului la informație admisă de Primăria satului Ciuciulea, raionul Glodeni în privința lui Iurie Grecu exprimată prin nefurnizarea informației la cererea nr.50 din 27 mai 2019. S-a obligat Primăria satului Ciuciulea, raionul Glodeni să-i furnizeze lui Iurie Grecu informația solicitată prin cererea nr.50 din 27 mai 2019. S-a încasat de la Primăria satului Ciuciulea, raionul Glodeni în beneficiul lui Iurie Grecu prejudiciul moral în sumă de 100 de lei.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a apreciat, ca fiind greșită concluziile primei instanțe, fiind rezultatul aplicării și interpretării eronate a normelor de drept material și procedural, cât și aprecierea eronată a circumstanțelor de fapt ale cauzei, fapt ce a generat emiterea unei hotărâri neîntemeiate.

Completul judiciar al instanței de apel a mai notat că, o acțiune în contencios administrativ poate fi îndreptată doar împotriva unei autorități publice, fiind contestată activitatea administrativă a acestei autorități. Prin urmare, într-o acțiune în contencios administrativ, calitatea de pârât o poate deține doar autoritatea publică, sau o autoritate asimilată acesteia.

Instanța de apel a constatat că, Iurie Grecu a înaintat acțiunea împotriva consilierului local al satului Ciuciulea, raionul Glodeni – Nicolae Lefter, astfel urmărind inițierea unei acțiuni în contencios administrativ împotriva unui subiect care nu întrunește calitatea de autoritate publică.

Coroborând prevederile art.5 alin.(1) al Legii cu privire la accesul la informație cu prevederile art.44 alin.(1) din Codul administrativ, potrivit căruia participanți la procedura administrativă sunt: autoritatea publică, Colegiul specializat al instanței de apel a conchis că consilierul local al satului Ciuciulea raionul Glodeni – Nicolae Lefter, în particular, nu este autoritate publică, respectiv față de acesta nu poate fi înaintată prezenta acțiune în contencios administrativ.

În această ordine de idei, instanța de apel a declarat inadmisibilă acțiunea depusă de Iurie Grecu împotriva consilierul local al satului Ciuciulea r-nul Glodeni – Nicolae Lefter.

La fel, Colegiul specializat al instanței de apel, analizând prevederile art.11 alin.(1) pct.2-4, 12 alin.(1), (2), 13, 15 alin.(2) din Legea nr.982-XIV cu privire la accesul la informație, art.34 alin.(1) și (2) din Constituție Republicii Moldova, a concluzionat că este întemeiată pretenția lui Iurie Grecu în partea recunoașterii încălcării dreptului de acces la informație, din care considerente instanța de apel constată încălcarea dreptului accesului la informație a lui Iurie Grecu de către Primăria satului Ciuciulea, raionul Glodeni și Consiliul sătesc Ciuciulea, raionul Glodeni (autoritățile administrației publice locale - deliberativă și executivă, cărora Iurie Grecu li s-a adresat cerere de acces la informație, care au recepționat cererea și care în termenul stabilit de lege nu i-au oferit acestuia informația cerută), și va obliga Primăria satului Ciuciulea, raionul Glodeni și Consiliul local al satului Ciuciulea, raionul Glodeni să-i furnizeze lui Iurie Grecu informația solicitată prin cererea nr.50 din 27 mai 2019.

Cu referire la pretențiile apelantului/reclamant Iurie Grecu privind sancționarea pârâților și atragerea la răspundere - în conformitate cu prevederile art. 24 din Legea privind accesul la informație, a autorităților vinovate pentru nefurnizarea informației solicitate, cu repararea din contul acestora a prejudiciului moral în cuantum de 9000 de lei, Completul judiciar al instanței de apel analizând prevederile art. 2006 alin.(1) și (2), 2036 alin. (1), (2) și (4), 2037 din Codul civil, precum și prevederile art.24 din Legea privind accesul a informație, a conchis că, Primăria satului Ciuciulea raionul Glodeni (autoritatea administrației publice locale - deliberativă și executivă, căreia Iurie Grecu i s-a adresat cu cerere de acces la informație, care a recepționat cererea și care în termenul stabilit de lege nu i-a oferit acesteia informația cerută), a atentat la dreptul fundamental al lui Grecu Iurie de acces la informație, dând dovadă de o inacțiune ilicită în vederea informării ultimului, astfel încât este cert că intimații au comis în raport cu apelantul în cazul dat o faptă ilicită ce atentează inadmisibil asupra dreptului nominalizat al apelantului și-i poate cauza suferințe psihice, inclusiv stări de stres, de anxietate determinate de imposibilitatea de a beneficia efectiv de un drept oferit de lege, atribuite și de CtEDO la categoria suferințelor psihice pasibile de compensare.

Prin urmare, instanța de apel a încasat de la Primăria s. Ciuciulea în beneficiul lui Igor Grecu suma de 100 de lei cu titlu de prejudiciu moral, ceea ce constituie o sumă echitabilă pentru compensarea prejudiciului moral cauzat reclamantului.

La 1 februarie 2022, prin intermediul oficiului poștal, recurentul Iurie Grecu, a depus recurs nemotivat, iar, la 16 februarie 2022, prin intermediul Direcției de evidență și documentare procesuală a Curții de Apel Bălți, Iurie Grecu a depus recurs motivat împotriva deciziei din 27 decembrie 2021 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea recursului, casarea parțială a deciziei instanței de apel, în partea reparării prejudiciului moral cauzat (f.d.222, 225).

În motivarea recursului Iurie Grecu, a indicat că, instanța de apel n-a elucidat pe deplin toate circumstanțele cauzei, iar referitor la prejudiciul moral încasat în mărime de 100 de lei este mizer, nu aduce satisfacție echitabilă în raport cu drepturile îngrădite și suferințele morale suportate cauzate onoarei și demnității ca cetățean al Republicii Moldova.

Consideră că, instanța de apel la examinarea cauzei nu a elucidat pe deplin toate circumstanțele importante, complet și obiectiv pentru stabilirea adevărului pe cauză, concluziile instanței de apel expuse în decizie contravin circumstanțelor cauzei și a normelor prevăzute de art. 386 alin. (1) Codul de procedură civilă. În latura prejudiciului moral cauzat încasat de la Primăria s. Ciuciulea r-nul Glodeni în sumă de 100 de lei este excesiv de mic și nu aduce satisfacție echitabilă în raport cu drepturile îngrădite. A susținut că instanța de apel a interpretat eronat normele de drept material.

În conformitate cu art.244 alin.(1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Conform art. 245 alin.(1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că Curtea de Apel Bălți a pronunțat decizia contestată la 27 decembrie 2021, în ședință publică (f.d.212).

Materialele cauzei atestă că, la 3 ianuarie 2022, instanța de apel a notificat lui Iurie Grecu copia dispozitivului deciziei contestate (f.d.220).

Din materialele dosarului rezultă că, la 1 februarie 2022, prin intermediul oficiului poștal, recurentul Iurie Grecu a depus recurs nemotivat împotriva deciziei din 27 decembrie 2021 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea recursului, casarea parțială a deciziei instanței de apel, în partea reparării prejudiciului moral cauzat (f.d.222).

La 18 februarie 2022, Iurie Grecu a recepționat decizia instanței de apel, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție anexat la materialele cauzei (f.d.229).

La 16 februarie 2022, prin intermediul Direcției de evidență și documentare procesuală a Curții de Apel Bălți, Iurie Grecu a depus recurs motivat împotriva deciziei din 27 decembrie 2021 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea recursului, casarea parțială a deciziei instanței de apel în partea reparării prejudiciului moral cauzat (f.d.225).

În asemenea circumstanțe, instanța de recurs constată că, Iurie Grecu a depus recursul cu respectarea termenului prevăzut de art.245 din Codul administrativ.

La 10 martie 2022, Curtea Supremă de Justiție, în scopul asigurării unui proces echitabil în ordine de recurs, a expediat în adresa Consilierului local în Consiliul local Ciuciulea - Nicolae Lefter și Primăriei satului Ciuciulea, raionul Glodeni copia cererii de recurs depusă de Iurie Grecu, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f.d.233), însă, până la data examinării admisibilității recursului ultimii n-au făcut uz de dreptul procedural respectiv și nu au depus referința.

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră cererea de recurs depusă de Iurie Grecu inadmisibilă, din următoarele motive.

În conformitate cu art.246 alin.(1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin.(2) din art.246 din Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f).

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de

consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopativ al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art.245 alin.(2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ.

Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct.230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct.85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct.45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p.141,§39).

La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6§1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, §31, Seria A, nr.212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Iurie Grecu.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Iurie Grecu se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Aliona Miron

Iurie Bejenaru